

University of Groningen

Bonnetjesaffaires, gemeentelijke contracten en het gelijkheidsbeginsel

van der Veen, G. A.

Published in:
De Gemeentestem

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2022

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

van der Veen, G. A. (2022). Bonnetjesaffaires, gemeentelijke contracten en het gelijkheidsbeginsel. *De Gemeentestem*, 2022(7534), 1. Artikel Gst. 2022/1.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Bonnetjesaffaires, gemeentelijke contracten en het gelijkheidsbeginsel

Gst. 2022/1

Redactioneel

Wie kent nog de bonnetjesaffaire van oud-burgemeester Peper? Peper zou ten onrechte gelden hebben gedeclareerd, maar het onderzoek naar de declaraties kende gebreken (CBB 13 juni 2002, ECLI:NL:CBB:2002:AE4057). De geschiedenis herhaalde zich toen jaren later de kwetsbaarheid van integriteitsonderzoeken opnieuw bleek (vgl. mr. J.P.M. van Beers, 'Aansprakelijkheid voor integriteitsonderzoeken: enkele lessen uit een Schiedams onderzoek', *Gst.* 2019/102).

De gemeentelijke contracten kennen hun eigen, kleine, bonnetjesaffaire. In 2010 was dat aardig voor vermelding in dit blad. Op 1 december 2021 vulde het leerstuk uit 2010 de gehele voorpagina van *Het Financieele Dagblad*. Hoe herhaalde de geschiedenis zich?

In een gemeente bevonden zich twee autowasstraten. De directeur van de ene had de gemeente gevraagd om de achterzijde van parkeertickets te voorzien van kortingsbonnen voor zijn wasstraat. De gemeente weigerde, maar aanvaardde nadien een identiek verzoek van de ander. Volgens Vz. Rb. Arnhem 23 september 2010, ECLI:NL:RBARN:2010:BN9729 vereiste het gelijkheidsbeginsel dat alle inschrijvers dezelfde kansen kregen. Voor alle plaatselijke ondernemers moesten dezelfde voorwaarden gelden. Zij moesten ook over dezelfde informatie kunnen beschikken. Het transparantiebeginsel diende ter voorkoming van elk risico van favoritisme en willekeur. Beide wasstraten verschilden niet echt van elkaar, maar hadden niet in een transparante procedure gelijke kansen gekregen. De voorzieningenrechter zag een schending van het gelijkheidsbeginsel en het beginsel van een transparante procedure. In 'Gemeentelijke contracten en het gelijkheidsbeginsel', *Gst.* 2010/115 stelde ik dat gemeenten dus aandacht moesten besteden aan de beginselen van gelijkheid en transparantie, als dit vonnis breder gevolgd zou worden.

Nu het *FD*. Dat besprak het arrest van de Hoge Raad van 26 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1778. Twee partijen hadden trek in de voormalige gemeentehuislocatie Didam. De gemeente verkocht zonder veel transparantie aan de een. Dat mocht niet. Het gelijkheidsbeginsel strekt tot het bieden van gelijke kansen en brengt mee dat een overheidslichaam dat het voornemen heeft een aan hem toebehorende onroerende zaak te verkopen, ruimte moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen indien er meerdere gegadigden zijn of zijn te verwachten. Het gelijkheidsbeginsel brengt ook mee dat het overheidslichaam voor die gelijke kansen een passende mate van openbaarheid moet verzekeren voor de beschikbaarheid van de onroerende zaak, de selectieprocedure, het tijdschema en de selectiecriteria, aldus enkele kernoverwegingen van het arrest.

Hoe nu verder? Met de wijsheid van achteraf, constateren we dat de bonnetjesaffaire uit 2010 wel heel raak was. Het recente arrest toont niet dat regels van gelijkheid en transparantie de gemeentelijke contracten pas vanaf nu beheersen. Het *FD* ziet enorme gevolgen voor toekomstig contracteren, maar wat is het lot van eerdere overeenkomsten zonder voldoende transparantie en gelijkheid? HR 3 april 1998, ECLI:NL:PHR:1998:AN5655, achtte een overeenkomst die was gesloten in strijd met het verbod op détournement de pouvoir nietig. Zouden oud-gegadigden alsnog nietigheden kunnen inroepen? Dat tast de rechtszekerheid van onroerende zaken wel erg aan, waaraan de Hoge Raad sterk hechtte in het doorkruisingsarrest *Kunst- en Antiekstudio Lelystad* (HR 8 juli 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0315). Aanknopingspunten voor en tegen nietigheid zijn er. De rechtspraak zal het antwoord moeten geven.